

юридичну особу, що хоча і створена учасниками технологічного парку (а частково взагалі третіми особами), але не є ними.

Таким чином виникає щонайменше один квазісуб'єкт (технологічний парк, що не є юридичною особою) та можливе створення ще однієї юридичної особи (спільного підприємства). Таке становище призводить до того, що ускладнюється контроль, притягнення до відповідальності (адже фактично суб'єктами відносин у даній ситуації є технологічний парк та спільне підприємство, а не їх засновники) та відкривається широкий простір для різного роду правових порушень з боку учасників технологічного парку.

Тому вбачається доцільним залишити технологічні парки як окремого суб'єкта інноваційної системи, однак значно послабити преференції, що надає йому держава. Фактично він може отримувати такі ж преференції, як і інші суб'єкти інноваційної системи, що становлять значну цінність для забезпечення технологічної безпеки держави.

Вкрай важливим вбачається прийняття єдиного нормативно-правового акту, що містив би норми, що регулюють максимально велике коло відносин, пов'язаних з інноваційною діяльністю взагалі. Це зробить нормативно-правову базу більш доступною для населення, ліквідує розпорошеність норм права по багатьом нормативно-правовим актам та дозволить уникнути колізій.

Створення такого акту пропонується у формі Інноваційного кодексу України. Проект такого документу вже існує, однак його не було прийнято.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ У СФЕРІ ТЕЛЕРАДІОМОВЛЕННЯ

О. КОНОНОВА, здобувач кафедри господарського права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків

В цілому, господарсько-правовий зміст діяльності з телерадіомовлення полягає у створенні продукту мовлення, а саме створення радіо- і телевізійних програм таких як розважальні програми, а також новини, ток-шоу, в тому числі широкомовне передавання даних, зазвичай інтегроване з телевізійним або радіомовленням та/або використання, після придбання прав на поширення контенту на наступну трансляцію цих матеріалів.

Крім того, економічна специфіка організацій телерадіомовлення полягає в тому, що продукт мовлення доводиться (транслюється) до споживачів безкоштовно, а відшкодування витрат відбувається переважно за рахунок реклами. Отже, будь яка телерадіоорганізація є елементом рекламних відносин.

Хоча, фірми з кабельного телебачення практично всі функціонують за рахунок абонентської плати. Набір каналів у кожного оператора свій. Обов'язковими в Україні для трансляції є лише три загальнонаціональні канали. Пропонують кабельники також місцеві телеканали, мережеві та закордонні,

сигнал яких приймається з супутника. Кількість і різноманітність пропонованих програм залежать від потужностей, фінансових можливостей і наявності угод з телеканалами на ретрансляцію [1].

Слабкість основних суб'єктів українського інформаційного ринку (особливо, якщо розглядати його як український сегмент міжнародного ринку інформації) призводить до активного входження в цей ринок зарубіжних учасників зі значно сильнішою матеріально-технічною базою, технологічними й фінансовими можливостями, своєю ідеологією впливу на суспільні процеси. Ідеологічна складова зарубіжного впливу позначається не лише на внутрішніх структурах українського ринку, а й на механізмах розвитку нашого суспільства в цілому, створенні в ньому комфортних умов для просування всіх видів власних товарів і забезпечення вигідних умов їх реалізації [2].

З нашої точки зору, зазначене потребує запровадження державної підтримки вітчизняних суб'єктів телерадіомовлення.

Хоча зрозуміло, що однією з головних функцій регулятивних органів сфери телерадіомовлення є видача ліцензій. Конкретно в сфері телерадіомовлення, право надання ліцензій передбачає право надання пріоритету тій чи іншій телерадіокомпанії, одночасно впливаючи на процеси концентрації ЗМІ. І це є дійсно необхідним в зв'язку з тим, що окремі телерадіокомпанії можуть створити пряму небезпеку маніпуляцій суспільною свідомістю в інтересах окремих осіб і груп та створити прецедент недобросовісної конкуренції на ринку телерадіомовлення. Саме тому, чинним законодавством України встановлені правила, згідно з якими суб'єкти – кандидати з метою запобігання концентрації ЗМІ у своїй заяві на видачу ліцензії повинні надати інформацію щодо розподілу свого капіталу, осіб засновників і власників компанії. Зазначене, одночасно гарантує ідеологічну багатоманітність сфери телерадіомовлення (ст. 15 Конституції України), захисту інформаційної безпеки (ст. 17 Конституції України), гарантування права на свободи думки і слова, вільного вираження своїх поглядів і переконань (ст. 34 Конституції України). Доведення інформації суб'єктами телерадіомовлення повинно бути повним, а не фрагментарним або одностороннім.

В цьому контексті необхідно зауважити, що конкурентність у сфері телерадіомовлення є не стільки економічною категорією, скільки такою, що направлена на забезпечення ідеологічної багатоманітності і базується на наступних принципах: 1) інформаційного плюралізму; 2) донесення правдивої, повної та об'єктивної інформації.

Реалізація принципів інформаційного плюралізму та донесення правдивої, повної та достовірної інформації відбувається через наступну господарсько-правову інформаційну політику в сфері телерадіомовлення: 1) обмеження концентрації капіталу для телерадіокомпаній, шляхом встановлення особливих вимог до кваліфікації афілійованих (пов'язаних) осіб та прозорості щодо засновників суб'єктів телерадіомовлення, які одночасно виступають як кінцеві бенефіціари; 2) плюралізму у суб'єктному складі телерадіокомпаній, що здійснюють свою діяльність як державні, комунальні,

приватні (окреме питання діяльності суспільного телебачення), з одночасним встановленням особливого порядку щодо діяльності іноземних суб'єктів телерадіомовлення з метою неприпустимості впливу іноземних держав на інформаційну політику телерадіокомпаній; 3) встановлення спеціалізованих вимог до порядку інформаційної діяльності телерадіокомпаній, що повинні забезпечувати об'єктивність інформації та інформаційний плюралізму

Щодалі відчутніші процеси глобалізації визначають першорядність проблем упровадження дієвих заходів, спрямованих на обстоювання національних інтересів у діяльності цих ЗМІ і водночас забезпечення інтеграції телеінформаційної інфраструктури нашої країни в глобальний інформаційний простір, повноцінне наповнення і розвиток українського інформаційного сегмента в цьому просторі. Цьому сприяє реалізація планів створення й розвитку громадського телебачення і радіомовлення, удосконалення системи іномовлення, створення супутникового каналу Всесвітньої служби іномовлення України, спеціалізованих освітніх, культурологічних, теле- і радіоканалів, упровадження практики держзамовлення на телерадіопродукцію для задоволення потреб усіх категорій населення, забезпечення повного охоплення території загальнонаціональними програмами та регіональними програмами на місцях [2].

Співпраця на міжнародному рівні потребує забезпечення відповідності національної інформаційної інфраструктури міжнародним стандартам і рекомендаціям Міжнародної спілки електрозв'язку та інших споріднених міжнародних організацій, що сприятиме входженню українських телерадіопродуктів у глобальну інформаційну систему.

Таким чином, *проблематика комплексного господарсько-правового забезпечення діяльності суб'єктів теле і радіомовлення в контексті формування спеціального синтезованого механізму правових засобів впливу на відносини в сфері господарювання полягає у встановленні спеціальних засобів регулюючого впливу держави на відносини у сфері телерадіомовлення.*

Забезпечення публічних інтересів у сфері телерадіомовлення щодо забезпечення інформаційного суверенітету полягає: 1) у розробці Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору згідно з визначеними законами України принципами, завданнями та пріоритетами як нормативно-правового документу; 2) визначені конкурсних умов на отримання ліцензій на мовлення та державного регулювання частотного ресурсу; 3) у забороні застосування демпінгових тарифів на рекламу та надання послуг; 4) у необхідності у загальному обсязі мовлення кожної телерадіоорганізації встановлювати не менше 50 % національного аудіовізуального продукту або музичного твору українських авторів чи виконавців; 5) у необхідності забезпечення інформаційних потреб громадян, захисту інтересів держави, національних мовників, розвитку національної бази телебачення і радіомовлення шляхом встановлення відповідних вимог до програмної концепції мовлення; 6) у технічній розробці каналу мовлення або мережі мовлення; 7) у необхідності видачі ліцензії, залежно від організаційно-технологічних

особливостей розповсюдження програм, на такі види мовлення: а) супутникове; б) ефірне; в) кабельне; г) проводове; д) багатоканальне; підлягає ліцензуванню діяльність щодо (мовлення) кабельного телебачення і радіомовлення, а також повинен отримати ліцензію провайдер або оператор телекомунікацій чи оператор кабельних мереж; 8) у встановлені процедури спеціальної реєстрації суб'єктів інформаційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Федорчук Л. П. Кабельне телебачення в Україні: проблеми і перспективи [Електронний ресурс] / Л. П. Федорчук // Електронна бібліотека Інституту журналістики. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1650>.

2. Горовий В. М. Перспективи насичення інформативного ринку в Україні у контексті науково-технічного прогресу / В. М. Горовий // Філософський альманах. – Київ : Центр духовної культури. – 2006. – № 53.

[Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_53/Horovyj.htm.

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ У ПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

К. С. ЛЕБЬОДКІН, здобувач кафедри господарського права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків

Державне регулювання промислового виробництва проявляється в державній промисловій політиці. Державна промислова політика – це цілісна система заходів, інвестиційно-структурних перетворень, які здійснюються з допомогою певних механізмів, спрямованих на розв'язання стратегічних і тактичних завдань розвитку країни, - зростання промислового виробництва та окремих галузей, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних промислових товарів. В той же час, підкреслюють фахівці господарського права, процес ведення виробничої діяльності потребує правової регламентації, і хоча втручання держави в цю діяльність законодавством не допускається, регламентація не може обмежитися загальною вимогою про те, що використання будь-ким своєї власності при здійсненні такої діяльності не може завдавати шкоди правам громадян, інтересам суспільства [1, с. 8].

Реалізація промислової політики може досягатися шляхом: стимулювання підприємств до відродження промислового виробництва через оптимізацію форм власності, сприяння появі ефективного власника та заохочення до інвестування у промисловість; надання державної підтримки пріоритетним – напрямам промислового розвитку – потенційно прибутковим галузям та комплексам, якими є наукомісткі та високотехнологічні промислові виробництва; запровадження нових технологій, стимулювання промисловців до інновацій; стимулювання до зменшення витрат, насамперед енерго- та матеріаломісткості – виробництва, реструктуризації неефективних виробництв, зміни галузевої структури; підвищення конкурентоспроможності та